

Szente B. Levente

A szent hegy felett...

A szent hegy felett
úgy hisszük, ma is ott laknak a régi istenek.

.....
Hó-kalitka izzik messze, bent a ködben
benne a szálka s az erdő egyszerre didereg.

.....
Emberarcú állatóriás a táj,
nem rejtőzik itt már semmi más,
csak szép születés és vak halál.

Az igazak kardja

Legyen csak súlyos teher
az igazak kardja,
ölelje tűz, kinek karja
markolatát az égig tartja.

Egy tájkép margójára

(Demény Ferencz, bözödiújfalvi festőművész emlékére)

A hegy tetején alszik a büszke vár.
Nem lakja senki: vadgalamb fészkel az oldalán.
Udvarában most is porlanak halkan a kövek,
mint mesébe illő kincs. De ez már történelem!

Halkul a jaj

egyre csak némul
halkul a jaj
az utcák csöndjét
jól ismered
kedved sincs hogy
megszólalj
nejlon és papír
a szélben mind egyforma
szeméthegy épül
lelkedben tornyosodik
ami fájt s ami zavar

Városomnak, másodkézből

fülembe harsog a vén Küküllő
királyi vért követelve, lám —
kőszirmokat hullat
a keresztúri csönd

Az első éj

Fagy volt és szél,
tenyényi felhő mögött csatangolt a hold,
kék, mélyen kék, talán fekete volt az ég —
mint űrben eltolódott idő,
agyam a csendre hivatkozott.
S én álmodtam.
Álmodtam, hogy virág vagyok,
és szép, és jó, és valóban jó,
mert én tényleg nem vagyok rossz,
és,
és mégis megtámadtak a hangyák.

Az idő ellen

csak múlik az idő
szinte csörtet —
meggörbülök én is mögötte
mint rozsdás szög az ajtófélfában
akaratlanul meggyötörve

mert

beletörődtem halandóságomba rég
hadd vesződjek e világrend
bűzös mocsarában úgy mint mások
vagy akik soha még

mert

negyedszázad jutott nekem veszendőbe
hát azért sem engedek senkinek
áldjon isten vagyátkozzon ember
ha a hitemből egyszer is kimozdulnék

(hangok)

a város szemében látom már
építik tükörcsütem birodalmát

menni kéne de bújni nincs hová
harminchat évem a tanú rá

hogyan akarok itt semmi mást
csak ami nekem kezdettől fogva jár —
kihúzni az utolsó árcédulát

míg szétzilált eszmék között takarít a vágy
rímtelen hordalékok hada üzen mostohán
reggelente porszagú szűk utcák kísértnek
s agyamban láncok közé taposott hangok
sikítanak odaát

(emlékeimre)

elmondták
már sokan:
jön majd eső
és forró napsütés
és zápor
e dombok között
tán vihar telepszik majd rám
s halni fut felém
riadtan a magány

(itt és most)

nincs itt
távol
és nincs itt
közel
csupán
az ég
ölelkezik most
a földdel

(üzen a fény)

gesztenyés hajadban
ott a holdkéve,
s míg a csillagpöttyök távolodnak
szemedben gyermeki láz —
ne is törődj véle
csak szeress

Látszatok gyönyöre

(L. Szávuly Attila és Bara Attila emlékéhez)

Túl kevés vagyok
ahhoz, hogy ti
megértsetek

.....

túl sok,
hogy elfelejtsetek

.....

Senki azokhoz
képest, ki rám
emlékezik.

(álmokat szállítok)

éjjel aztán
ha nem alszom
álmokat szállítok
a bódult vaksötétnek
s csak hallgatom
hogyan szól a szív
s pendül a régi ének
azok felé
kik nem ismernek
s nem láttak
soha engem

Maradék

bérelt kocsikon a
szárnyas istenek végképp elutaztak —
itt hagyták maguk után
a kardot és az ábécét.

Bözödire emlékezve

Immár két évtizede, hogy Bözödi Györgyöt is a halottaink között tarthatjuk számos — soha meg nem feledkezve Róla: 1989. november 25-én távozott az élők sorából. Művei mellett sírja a bözödi temetőben, szülőháza falán tábla emlékeztet hajdani ittlétére. Az egykoron fogalmazott önjellemzés sokatmondóan pontos, hiteles: „Örök harcban állott (...) a világgal, mely ellenséges volt iránta, és a sorssal, mely mostoha volt hozzá és népéhez”.

Sokoldalú, igényes mestere volt a tollnak; pályája kezdetén a Székely bánja című szociográfiai munkájával keltett nem akármilyen feltűnést és tette ismertté nevét az erdélyi magyar irodalomban, az olvasók köreiben. De rendszeresen írt verseket és prózát is, otthonos volt a folklór területén, behatóan foglalkozott nyelvünk eredetének izgalmas kérdéseivel, s nem utolsó sorban: tanulmányaival bizonyította — történészként — szakmai elhivatottságát. Mindemellett a múlt század felejthetetlen negyvenes éveiben jeles pályatársaival — Szabédi Lászlóval, Jékely Zoltánnak, Kiss Jenővel — szerkesztője volt a Termés című, Kolozsvárt megjelenő negyedévi folyóiratnak.

Halála után hagyatékának papírrengetegében számtalan félbemaradt kéziratot, jegyzetet, töredéket találtunk. Mindez szerteágazó vállalkozásairól, szép és okos terveiről tanúskodik, arról, hogy műhelyében soha nem pihent a toll — a legnehezebb napokban sem. Sajnos, befejezetlen maradt — egyebek között — a Gábor Áronról tervezett regénye is, több olyan tanulmány mellett, melyekben az erdélyi, székely 1848–49-cel kapcsolatos kutatásainak eredményeit szerette volna összegezni. Így maradtak fenn azok a rövidebb prózai szövegek is, melyeket már nem tudott véglegesíteni, megjelentetni.

A terjedelmes Bözödi-hagyaték egyik darabja az *Őrült ördög* című írás, amit ezúttal itt nyújtunk át az olvasóknak

Nagy Pál
